

Asia: VN/3299/2024

Luonnos esitykseksi Kansallisarkistolle julkisen terveydenhuollon potilastietojen seulonnasta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne syntymäpäiväotannasta luopumiseen, eli että tiettyinä päivinä syntyneiden potilastietojen sijasta arkistoitaisiin kaikkien julkisen terveydenhuollon potilaiden potilastietoja?

Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus katsoo, että esitys jonka mukaan syntymäpäiväotannasta potilasasiakirjojen arkistoinnin perusteena luovuttaisiin, laajentaisi arkistointivelvoitetta ja siten oletettavasti palvelisi nykyistä paremmin tutkimuksellisia tarpeita. Tämä olisi omiaan parantamaan välillisesti myös asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämistä.

Paperimuodossa olevien aineistojen arkistointi esitetyssä laajuudessa vaatii käsityksemme mukaan hyvin paljon resursseja. Hyvinvointialueilla on jo nykyisellään haasteita selviytyä lakisääteisistä velvoitteistaan. Tämä heijastuu pahimmillaan kielteisesti asiakkaiden ja potilaiden oikea-aikaiseen palveluihin pääsyyn sekä palveluiden laatuun ja turvallisuuteen. Asiakas- ja potilasturvallisuuden näkökulmasta on välttämätöntä punnita, millä tavalla hyvinvointialueille kohdistettava rahoitus tuottaa suurimman mahdollisen hyödyn. Esityksen perusteella ei kuitenkaan ole mahdollista arvioida muutoksen kustannusvaikuttavuutta tai vaihtoehtoiskustannuksia.

Asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta on tärkeä arvioida myös sitä, miten hoitoa ja palvelua varten kerättyjä ja säilytettäviä asiakas- ja potilastietoja suojataan riittävän luotettavasti. Erittäin laaja ja kattava potilastietojen arkistointi antaa aiheen kysyä, mikä on potilastietojen arkistoinnin tarpeenmukainen laajuus sen käyttötarkoitusta silmällä pitäen.

Pidättekö tarpeellisena kaikkien esityksen mukaisten potilastietojen arkistointia

-

Jos vastasit ei, mitä tietoja ei olisi tarpeen arkistoida ja miksi?

ks. ensimmäinen kohta

Esityksen mukaan eräät potilastiedot olisivat määräajan säilytettäviä, eli ne hävitettäisiin säilytysajan päättymisen jälkeen. Sisältyykö näihin tietoihin sellaisia tietoja, jotka näkemyksenne mukaan olisi perusteltua arkistoida?

-

Jos vastasit kyllä, niin mitkä tiedot olisi arkistoitava?

-

Esityksen mukaan seulonta koskisi myös aiemmin laadittuja digitaalisia aineistoja (esimerkiksi Kanta-palvelun vanhojen tietojen arkisto tai organisaatioiden vanhoissa tietojärjestelmissä olevat aineistot ja mikrokuvatut aineistot) – näkemyksenne tähän, esim. arkistoinnin toteutettavuus?

-

Esityksen mukaan seulonta koskisi seulontapäätöksen jälkeen arkistointivaiheeseen tulevia (eli joiden säilytysaika päättyy seulontapäätöksen antamisen jälkeen) analogisia aineistoja – näkemyksenne tähän (esim. toteutettavuus, kustannukset, arvio aineiston määrästä, digitointisuunnitelmat)?

-

Muita kommentteja seulontaesityksen luonnokseen?

ks. ensimmäinen kohta

Koskela Satu
Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus